

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Anders Chydenius -säätiö

Toimintakertomus 2008

Säätiö on pyrkinyt tekemään Anders Chydeniusta tunnetuksi avoimen talouden ja avoimen hallinnon edistäjänä - julkisuusperiaatteen ja klassisen liberalismiin kansainvälisesti merkittävänä uranuurtajana.

Vuonna 2008 Anders Chydenius -säätiön toiminnan painopisteinä olivat Chydeniuksen kootut teokset -hankkeen jatkaminen, tietämisen vapauden päivän seminaari sekä osallistuminen Merkkivuosi 1809 -tapahtumien valmisteluun.

Chydenius-mitalin luovutus Etyjin mediavaltuutettu **Miklos Harasztille** lisäsi säätiön kansainvälistä tunnettavuutta tietämisen vapauden (FOI) asiantuntijoiden piirissä.

Tieteellisen työn tukeminen ja Kootut teokset

Säätiö on tukenut tavoitteitaan edistävää tieteellistä työtä.

Pro gradu -apurahat

Toimintavuonna säätiö jatkoi apurahatoimintaansa julistamalla haettavaksi vuoden 2009 pro gradu -apurahat yliopisto-opiskelijoille. Apurahaa saa hakea Anders Chydeniusta tai hänen toimintaympäristöään koskevaan historiantutkimukseen tai tutkimukseen, joka kohdistuu Anders Chydeniuksen tärkeinä pitämiin kysymyksiin tämän päivän yhteiskunnassa. Etusijalla ovat markkinatalouden vapaus ja vastuu sekä hallinnon avoimuus ja tietämisen vapaus (Freedom of information).

Kootut teokset

Vuonna 2008 keskeisin hanke tieteellisen työn tukemisessa oli Anders Chydeniuksen koottujen teosten tieteellinen toimitustyö. Kyseessä on viisivuotinen hanke Anders Chydeniuksen koottujen teosten julkaisemiseksi niin alkukielellä, suomenkielisenä käännöksenä kuin englanninkielisenä valikoimana. Julkaisutyö palvelee sekä tutkimusta että sitä yleistä kiinnostusta, jota Chydeniuksen ajatuksia kohtaan on niin Suomessa,

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Ruotsissa kuin eri puolilla maailmaa. Hanke on merkittävä kansalliskirjallisuuden julkaisutyö.

Säätiö toteuttaa hankkeen vuosina 2006 - 2011 yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen ja Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen kanssa. Säätiö vastaa erityisesti yksityisen rahoituksen hakemisesta yhteensä 910 000 euron kustannusarviolle. Hankkeen toteutumista seuraa ohjausryhmä ja toimitustyötä tukee toimituskunta, joita johtaa säätiön puheenjohtaja.

Toimitustyö on edennyt kaikilla eri sektoreilla: arkistotutkimukset, digitointi, käänös, tutkimus ja kommentointi. Lähes kaikista alkukielisistä teksteistä on olemassa etabloitu versio ja suomennettu on n. 60 %. Englanninkielisen laitoksen käänöstyö on valmis ja sen julkaisemisesta on kansainvälisen kustantajan kanssa sopimus, joka on tarkoitus allekirjoittaa vuoden 2009 alussa.

Kesäseminaari

Säätiö järjesti yhteistyökumppaniensa kanssa ruotsalais-suomalaisen elinkeinoelämäkonferenssin 9.6.2008 klo 11-17 Hanasaassa Espoossa. Götheborg-purjelaivan Helsingin vierailuun (8.-14.6.) liittyvän seminaarin järjestelytoimikuntaan kuuluivat Hanasaaren kulttuurikeskuksen ja Anders Chydenius -säätiön lisäksi Ruotsin suurlähetystö, Suomen ulkoministeriö, Difa, Ruotsalais-suomalainen kauppakamari, Handelshögskolan ja SNS.

Seminaarin tarkoituksena oli käsitellä Ruotsin ja Suomen kaupankäyntiä Kiinan kanssa niin historiallisesti kuin tulevaisuusnäkökulmasta. Myös Chydeniuksen vapaakauppa-ajattelun merkitys tämän päivän globalisaatiossa on esillä. Ohjelma oli seuraava:

Avaus

- Gunvor Kronman, Hanasaaren kulttuurikeskuksen johtaja
- Ewa Björling, Ruotsin kauppaministeri
- Mikko Alkio, Kauppa- ja teollisuusministerin valtiosihteeri

Puheenvuoro: Kiinalaisen kapitalismin tulevaisuus

- Gordon Redding, Professori, INSEAD

Kommenttipuheenvuoro: EU ja Kiina pohjoismaisesta näkökulmasta

- Pekka Sutela, Suomen Pankki

Lounaspuhujana Börje Ljunggren, entinen Ruotsin Kiinan-suurlähettiläs

Puheenvuoro: EU ja Kiina kumppaneina globaalissa taloudessa

- David O'Sullivan, Euroopan komission kauppapääosaston pääjohtaja

Kommenttipuheenvuorot:

- Ole Johansson, Wärtsilä-yhtiön toimitusjohtaja
- Lars G Nordström, Nordea-ryhmä entinen toimitusjohtaja

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Paneelikeskustelu: Ruotsalaiset ja suomalaiset yritykset Kiinassa

- Jorma Halonen, Volvo-ryhmän entinen varatoimitusjohtaja
- Johanna Ikäheimo, Lappset-ryhmän hallituksen puheenjohtaja
- Karolina Ekholm, Tukholman yliopiston apulaisprofessori
- Pekka Lundmark, Konecranesin toimitusjohtaja

Puheenvuoro: Minne Kiina on matkalla?

- Keqing Ma, Kiinan Suomen-suurlähettiläs

Yhteenveto

- Esko Aho, Hanasaaren kulttuurikeskuksen hallituksen puheenjohtaja

Tietämisen vapauden päivä

Säätiö jatkoi toimintavuonna suomalais-ruotsalaisen "tietämisen vapauden päivän" viettämistä pohjoismaisen julkisuusperiaatteen kunniaksi. Edellisenä vuonna ensimmäistä kertaa vietetty päivä ajoittuu Ruotsi-Suomen painovapausasetuksen (2.12.1766) vuosipäiväksi 2. joulukuuta.

Tietämisen vapauden päivän seminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Helsingin Sanomain säätiön kanssa tietämisen vapauden päivän seminaarin 2. joulukuuta klo 13-15 Päivälehdessä museossa Helsingissä. "Tietämisen vapaus tänään" -seminaarin ohjelma oli seuraava:

Tervetuliaissanat

Janne Virkkunen, hallituksen puheenjohtaja, Helsingin Sanomain Säätiö

Avauspuheenvuoro

Astrid Thors, Suomen eurooppaministeri

Julkisuusperiaatteen haasteet Euroopassa

Cecilia Malmström, Ruotsin EU-ministeri

Tietämisen vapaus Etyj-maissa

Miklos Haraszti, Etyjin mediavaltuutettu

Paneelikeskustelu

Miklos Haraszti, Etyjin mediavaltuutettu

Kari Huhta, ulko- ja turvallisuuspoliittinen toimittaja, Helsingin Sanomat

Barbro Hedvall, pääkirjoitustoimittaja, Dagens Nyheter

Päätössanat

Gustav Björkstrand, hallituksen puheenjohtaja, Anders Chydenius -säätiö

Tilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan presidentti **Mauno Koivisto**. Seminaarin paneelikeskustelun vetäjänä toimi hallituksen jäsen **Kristiina Kourou**. Seminaarissa oli osallistujia n. 60.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Chydenius-mitalin luovutus

Tietämisen vapauden päivän johdosta säätiö päätti myöntää Chydenius-mitalin "kansainvälisesti merkittävästä toiminnasta Chydeniuksen avoimuusperiaatteiden hyväksi". Toista avoimuusmitalia myöntäessään säätiö kiinnitti huomiota julkisuusperiaatteen kansainväliseen edistämiseen. Tällä perusteella säätiö päätti yhdessä Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen kanssa myöntää mitalin vuodesta 2004 lähtien Etyjin mediavaltuutettuna toimineelle **Miklos Harasztille**. Unkarilaisen Harasztin johdolla Etyj on perusteellisesti selvittänyt ja edistänyt julkisuuslainsäädännön tilannetta Etyj-maissa. Perusteluissa kiinnitetään huomiota myös kirjailijana, toimittajana, ihmisoikeusaktivistina ja yliopistoprofessorina toimineen Harasztin elämäntyöhön, joka on urauurtavalla tavalla edistänyt avoimen yhteiskunnan periaatteita.

Mitalin luovuttivat säätiön hallituksen puheenjohtaja **Gustav Björkstrand** ja Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen puheenjohtaja **Antti Isotalus** tietämisen vapauden päivän seminaarissa 2.12.2008.

Tiedotus, yhteistyö ja verkostoituminen

Säätiö on käyttänyt www.chydenius.net -kotisivujaan tiedotus- ja julkaisukanavanaan. Verkkosivujen kautta voi rekisteröityä säätiön postituslistalle. Säätiön julkaisut ovat sivuilta saatavissa sähköisessä muodossa. Lisäksi säätiö on tiedottanut tiedotusvälineille toiminnastaan.

Säätiön ympärillä toimivaa asiantuntija- ja yhteistyöverkostoa on laajennettu. Kesäseminaarin osalta yhteyksiä tiivistettiin Hanasaaren ruotsalais-suomalaisen kulttuurikeskuksen ja Ruotsin Helsingin-suurlähetystön kanssa. EU-keskustelun edistämiseksi säätiö päätti tukea Euroopan Nuorten Parlamentti -toimintaa Suomessa.

Hallinto

Hallituksen kokoonpano on vuonna 2008 ollut seuraava:

Gustav Björkstrand	puheenjohtaja
Sverker Gustavsson	varapuheenjohtaja
Martti Eurola	jäsen
Antti Isotalus	jäsen
Asmo Kalpala	jäsen

ANDERS CHYDENIUS

SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Kristiina Kouros	jäsen
Raimo Saillas	jäsen
Sinikka Salo	jäsen
Krister Ståhlberg	jäsen

Erovuoroisia jäseniä olivat vuonna 2008 säätiön hallituksen nimeämät Krister Ståhlberg, Gustav Björkstrand ja Asmo Kalpala. Heidät nimettiin uudelleen hallituksen jäseniksi.

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa. Vuosikokous pidettiin 26.2.2008. Asiamiehenä on toiminut VTM Juha Mustonen. Tilintarkastajina ovat toimineet Mikael Forss (HTM) ja varatilintarkastajana Sirpa Pihlajaniemi (HTM).

Talous ja varainhankinta

Säätiön tilikausi oli 19 553,05 tappiollinen. Verovapaus säätiölle osoitetuille lahjoituksille on myönnetty vuosille 2007-2011. Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset Kootut teokset -hankkeelle:

Kokkolan kaupunki	10.000
Suomen Pankki	10.000
Pohjolan Voima	2.000
Yhteensä	22.000

Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset säätiön toimintaan:

Kokkolan kaupunki (vuosiavustus)	15.000
Yhteensä	15.000

Säätiön säädepääoma (40.000 €) on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin. Kun edellisten tilikausien ylijäämästä (81 199,50 €) vähennetään vuoden 2008 tappio (19 553,05 €), säätiön kokonaisvarallisuudeksi jää vuonna 2008 101 646,45 €. Pankkitilillä oli vuoden vaihteessa 50.430,97 euroa.